1857

Abby Johnson

V SODELOVANJU S CINDY LAMBERT

NAČRTOVANO

Dramatična
resnična zgodba
nekdanje vodje organizacije
Načrtovano starševstvo
o presunljivem razodetju
med potovanjem
čez črto življenja

Prevedel Niki Neubauer

Abby Johnson
V SODELOVANJU S CINDY LAMBERT

NENAČRTOVANO

Dramatična
resnična zgodba
nekdanje vodje organizacije
Načrtovano starševstvo
o presunljivem razodetju
med potovanjem
čez črto življenja

Prevedel Niki Neubauer

1851
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

Mojim staršem, ki so mi vedno stali ob strani
in me podpirali, ne glede na to, kakšne nore ideje
so me prevzele. Na svetu ni boljših staršev.

Možu in hčerki, za katera vedno upam,
da bosta ponosna. Zelo sem hvaležna, da smo skupaj
na tej poti. Oba vaju imam rada bolj kot sonce.

»Prepričljiva iskrena zgodba! Ne argumentacija ali ideologija, temveč podatki – dejstva iz osebnih izkušenj in povsem iskreni občutki.«

Peter Kreeft – avtor knjige *Three Approaches to Abortion*

»Kot ustanoviteljica Nacionalne koalicije za življenje in izbiro sem vedno spodbujala ljudi z obeh strani ›življenjske črte‹, naj prisluhnejo drug drugemu in se razumejo, čeprav se morda nikoli ne bodo strinjali. Iskrena in premišljena zgodba Abby Johnson lahko obe strani veliko nauči.«

Frederica Mathewes-Green – avtorica knjige *Real Choices: Listening to Women, Looking for Alternatives to Abortion,* www.frederica.com

»Hvaležen sem Abby Johnson, da je kot nekdanja direktorica klinike Načrtovanega starševstva zbrala pogum in v knjigi *Nenačrtovano* povedala svojo zgodbo. Čeprav organizacija Načrtovano starševstvo ženskam nudi tudi druge storitve, je največji ponudnik splava v Ameriki. V tej edinstveni in prepričljivi knjigi Abby prikaže sočutna srca nekaterih svojih sodelavcev, prevzame odgovornost za svoje sodelovanje pri splavih in z nami deli potovanje, na katerem jo je Bog s svojo milostjo in usmiljenjem rešil zaslepljenosti. Upam, da vas bo branje te zgodbe spodbudilo, da boste po svojih močeh ponudili pomoč in sredstva ženskam, ki jih potrebujejo, ter jim ljubeče povedali resnico o njihovem nerojenem otroku.«

Randy Alcorn – avtor knjig *ProLife Answers to ProChoice Arguments* in *Why Pro-Life?*

»Abbyjina zgodba govori o velikem moralnem pogumu v dobi, ki koprni po njem. Je sodobna prilika o upanju za vse nas in pričevanje o resnici, ki osvobaja človeško srce. Izjemno zanimiva in razburljiva zgodba.«

Marjorie Dannenfelser – predsednica nepridobitne organizacije Susan B. Anthony List

»Abbyjina pretresljiva zgodba odstira redek pogled v srce, ki spodbuja tako dejavnosti zagovornikov splava kot tudi zagovornikov življenja. Njena knjiga je osvežujoča potrditev moči resnice, ki premaga tudi najhujše zavajanje. Abbyjina prepričljiva izkušnja prinaša neprecenljiva spoznanja tako onim, ki sodelujejo pri zagotavljanju splava, kot tistim, ki se borijo za zmago življenja.«

Donna J. Harrison, dr. med. – predsednica Ameriškega združenja porodničarjev in ginekologov za življenje

»Knjiga *Nenačrtovano* je močno in prepričljivo pričevanje o moči molitve in ljubezni. Ta pripoved o pogumu, prepričanju in spreobrnjenju vas bo pritegnila v Abbyjino življenje in njeno potovanje, ko so se ji oči odprle za resnico.«

Dr. Alveda C. King – pastoralna sodelavka organizacije Duhovniki za življenje; ustanoviteljica organizacije King for America; nečakinja dr. Martina Luthra Kinga ml.

»Mislite, da ljubezen in dobrota ne moreta vplivati na razpravo o splavu? Preberite zgodbo Abby Johnson in ugotovili boste, kako je mirno in spoštljivo pričevanje zagovornikov življenja za vedno spremenilo srce te nekdanje direktorice klinike Nadzorovanega starševstva.«

Jim Daly – predsednik mednarodne organizacije Focus on the Family

»Abby razume, kako lahko dobre ljudi zavedejo, tako kot so njo, da pod pretvezo pomoči ženskam podpirajo splav. To je izjemna zgodba o tem, kako je direktorica klinike organizacije Načrtovano starševstvo spoznala resnico o splavu – in kaj je ukrenila v zvezi s tem.«

Eduardo Verástegui – igralec, zvezdnik filma *Bella*

»Abby je zapustila industrijo splavov in prišla v mojo pisarno v sosednji stavbi. Potem ko sem videl njeno preobrazbo, kako se je od vodenja klinike Načrtovanega

starševstva pridružila našim prizadevanjem za pomoč ženskam in reševanje življenj, sem prepričan, da lahko *vsakdo* spremeni svoje mnenje o splavu.«

Shawn Carney – direktor kampanje 40 dni za življenje

»Drzna, odločna in prava pionirka pri Načrtovanem starševstvu … Abby Johnson je bila ob soočenju z resničnostjo dovolj pogumna, da je priznala, da je bilo njeno sočutje do drugih napačno usmerjeno. Njena pot iskanja novega načina pomoči ženskam v krizi je resnično navdihujoča.«

Bobby Reynoso – izvršni direktor nepridobitne organizacije Koalicija za življenje (Coalition for Life)

»Ko sem začel brati to presunljivo kroniko sočutja, knjige nisem več mogel odložiti! Abbyjina pripoved kaže na Kristusovo zgodbo o odrešenju in bo navdihovala bralce še v naslednjih generacijah. Knjiga *Nenačrtovano* dokazuje, da ima Bog načrt in namen ne le za Abby Johnson, temveč tudi za vas in zame, saj je vsako življenje pomembno.«

Brian Boone – predsednik in izvršni direktor organizacije Life Centers

»Abby v knjigi *Nenačrtovano* deli intimne podrobnosti o dogodkih, ki so jo nazadnje pripeljali do tega, da je zapustila kariero direktorice klinike za splave organizacije Načrtovano starševstvo in prestopila na ›drugo stran ograje‹, kjer se zdaj goreče zavzema za pravice nerojenih otrok. Če ste kdaj mirno protestirali in molili za odpravo splava, boste iz Abbyjine zgodbe pridobili ogromno spoznanj – in poguma, da nikoli ne obupate.«

Tony Perkins – predsednik nepridobitne organizacije Family Research Council

»Abbyjina zgodba bo na osvežujoč način zamajala vaše stališče o ravnovesju med tistimi, ki si prizadevajo za življenje, in onimi, ki zagovarjajo izbiro. Abby kot zagovornica pravice do splava ni pričakovala, da bo naletela na molitveno, ljubečo in neobsojajočo pomoč zagovornikov življenja. Prav tako pa zagovorniki življenja morda ne pričakujejo, da bodo ob prebiranju te knjige spoznali direktorico organizacije Načrtovano starševstvo, ki si je resnično želela zmanjšati število splavov. Knjiga *Nenačrtovano* je obvezno branje, zlasti za tiste med nami, ki sodelujemo v gibanju centrov za pomoč nosečnicam – ponovno je razpihala žar v naših srcih, da nadaljujemo s sočutnim služenjem tistim, ki razmišljajo o splavu, in da vedno zaupamo v moč molitve.«

Melinda Delahoyde – predsednica organizacije Care Net

»Te knjige nisem mogla odložiti. Abbyjino iskreno in razburljivo pričevanje osvetljuje dejstvo, da so nekateri kristjani v dvomih, vendar sprejemajo cilj, da bi bili ›splavi varni in redki‹. Abby je končno zbrala pogum, da se je soočila z resnico o splavu, ker se je Kristusova ljubezen odražala v molitvi, pogumu in podpori posameznih kristjanov.«

Dr. Margaret H. Hartshorn – predsednica organizacije Heartbeat International

»Beseda ›nenačrtovano‹ odlično opisuje Abbyjino knjigo od prve do zadnje strani. Ko sem začel brati, knjige nisem več mogel odložiti. Abbyjino zgodbo mora prebrati vsak.«

Bradley Mattes – izvršni direktor inštituta Life Issues Institute; voditelj oddaj *Facing Life Head-On* (TV) in *Life Issues* (radio)

»Močna zgodba Abby Johnson o spreobrnjenju in kesanju razkriva, kako nujno je potrebna molitvena in sočutna prisotnost zagovornikov življenja pred ameriškimi klinikami za splave. Ko je Abby končno spoznala grozoto splava, je vedela, da se lahko po pomoč obrne na zagovornike življenja, ki molijo pred klinikami organizacije Načrtovano starševstvo in pričujejo o dostojanstvu vsakega človeškega življenja. Abbyjina zgodba bi nas morala vse navdihniti, da podvojimo svoja prizadevanja za prinašanje Kristusove ljubezni v vse klinike za splave v državi.«

Ann Scheidler – podpredsednica organizacije Pro-Life Action League

Vsebina

Predgovor k razširjeni izdaji (Cindy Lambert) 11
Opomba Abby Johnson 14

Prvo poglavje: Ultrazvok 17
Drugo poglavje: Sejem prostovoljstva 24
Tretje poglavje: Moč skrivnosti 34
Četrto poglavje: Smoter 43
Peto poglavje: Vezi sočutja 54
Šesto poglavje: 40 dni in 40 noči 66
Sedmo poglavje: Pravila obnašanja 78
Osmo poglavje: Moj sovražnik, moj prijatelj 88
Deveto poglavje: Nepremostljive razlike 101
Deseto poglavje: Orkan 110
Enajsto poglavje: Sejna soba 118
Dvanajsto poglavje: Sveta spokojnost 126
Trinajsto poglavje: Od znotraj navzven 135
Štirinajsto poglavje: Napačna stran ograje 142
Petnajsto poglavje: Razširjene roke 151
Šestnajsto poglavje: Ohranjanje zaupanja 158
Sedemnajsto poglavje: Ker je tako prav 165
Osemnajsto poglavje: S pogledom, usmerjenim naprej 175
Devetnajsto poglavje: Sodna prepoved 188
Dvajseto poglavje: Rdeča preproga 199
Enaindvajseto poglavje: Nepričakovani dar 208
Dvaindvajseto poglavje: Zaslišanje 213
Triindvajseto poglavje: Razsodba 226
Štiriindvajseto poglavje: Razodetje 234
Epilog: Presenetljivi konci in novi začetki 244

Zahvale 259
Končne opombe 262
O avtoricah 266

Predgovor k razširjeni izdaji

Cindy Lambert

Resnična zgodba o Božjem delovanju se nikoli ne konča.

Kot sodelujoča pisateljica imam privilegij, da lahko opisujem osupljivo Božje delo v življenju drugih, in ko pošljem končno različico rokopisa založniku, me vedno navdaja nenavadno vznemirjenje. Radostim se globokega zadovoljstva ob zaključku knjige, a obenem se dobro zavedam, da zgodba, ki jo Bog piše v življenju te osebe, sploh še ni končana. Knjiga se enkrat mora končati, Božje delo pa se nadaljuje. Kakšne dodatne čudeže ima Bog še v načrtu za nas?

To ni bilo še nikoli tako resnično kot v življenju Abby Johnson.

Prvo izdajo knjige *Nenačrtovano* sva z Abby dokončali spomladi leta 2010, le pet mesecev po Abbyjini dramatični izkušnji in kasnejšem prestopu z mesta direktorice klinike organizacije Načrtovano starševstvo* v vrste zagovornikov nerojenih otrok. Od takrat se je novica o Abbyjini zgodbi razširila po vsem svetu in jo je katapultirala v nove dogodivščine na frontnih črtah gibanja za življenje. Ta razširjena izdaja knjige *Nenačrtovano* ne more zajeti vseh teh novih dogodivščin in jih niti ne poskuša zajeti. Morda bo Abby nekega dne pripravljena napisati novo knjigo, v kateri bo podrobno opisala svoje nadaljnje potovanje, ki še traja.

---

* Organizacija Planned Parenthoood (Načrtovano starševstvo) s sedežem v ZDA ponuja »reproduktivno in spolno zdravstveno oskrbo« in ima 159 podružnic, ki vodijo več kot 600 klinik. Organizacija je največji izvajalec splavov v ZDA in je imela po poročilu iz leta 2014 skupni letni prihodek 1,3 milijarde dolarjev. (Op. prev.)

Kljub temu pa mi je Abby 18. julija 2013 po elektronski pošti sporočila novico o izjemno pomembnem dogodku, neločljivo povezanem z zgodbo, ki jo boste prebrali. Še vedno sem premišljevala, kako je Bog napisal novo poglavje zgodovinskega pomena za svetovno gibanje za zaščito življenj nerojenih otrok, ko sem uro zatem prejela elektronsko sporočilo od Shawna Carneyja.

Shawna, dinamičnega zagovornika življenja, boste spoznali na straneh te knjige. Zgodba o njegovem odnosu z Abby se je začela, ko sta se gledala iz oči v oči ob črni železni ograji, ki je obdajala center za splave, kjer je Abby delala kot direktorica. Kot boste kmalu ugotovili, je njuno malo verjetno prijateljstvo oba globoko zaznamovalo na način, ki ga je lahko pripravil samo Bog.

Shawnovo elektronsko sporočilo se je glasilo: »Cindy, kako Bog časovno usklajuje dogajanje, je skrivnost, toda zelo si želim, da bi lahko imeli to zaključno poglavje za Abbyjino knjigo.«

Pisateljica v meni se ni mogla upreti novemu presenetljivemu koncu! Z Abby sva se skupaj z založbo Tyndale in organizacijo Focus on the Family strinjali, da moramo dopolniti *Nenačrtovano* in v knjigo vključiti še to poglavje. Tako je nastala ta nova razširjena izdaja.

Vabim vas, da si na straneh, ki sledijo, iz prve vrste ogledate, kako se odvija Božja drama. Leta 1998, ko je organizacija Načrtovano starševstvo prvič objavila namero, da bo odprla center za splave v mestu Bryan v Teksasu, si ni nihče mislil, da bo Bog to poslopje uporabil kot platno, na katero bo naslikal zgodbo o odrešenju, odpuščanju in moči molitve. Ko sem raziskovala zgodovino, povezano s stavbo na naslovu 4112 East 29th Street, sem spoznala številne verne ljudi, ki so dan za dnem, leto za letom molili ob ograji, in so neposredno izkusili intenzivnost bdenja ob Abby, da bi ženskam v krizi ponudili upanje. Če bi takrat vedela, kakšno presenečenje mi je Bog pripravil za leto 2013, bi me razneslo od prekipevajočega čudenja.

Uživajte v zgodbi, ki jo Bog piše v Abbyjinem življenju: o njenem pretresljivem prelomnem trenutku, dokazih njegovega

preobražajočega dela ter sliki o pogumu in novih začetkih, ki jih še naprej piše v njeno življenje in v naš svet.

Molim, da po branju te nove izdaje knjige *Nenačrtovano* ne boste nikoli več isti kot prej in bo vaše razumevanje, kdo je Bog – njegovo srce, njegova narava, njegovo delo med nami – neizmerno večje.

In naj vas Abbyjina zgodba povabi, da tudi vi vidite svoje življenje takšno, kot je – resnična zgodba o Božjem delovanju.

Opomba Abby Johnson

Moja zgodba ni lagodno branje. Mislim, da je pošteno, da vas na to opozorim vnaprej. Ni lagodna, je pa iskrena in resnična. Kot boste kmalu izvedeli, sem že več let v prvih vrstah spopadov med zagovorniki pravice do izbire in zagovorniki življenja. Na kateri strani? Na obeh straneh. Spremljali boste moje potovanje od naivne študentke do direktorice klinike Načrtovanega starševstva in nato zagovornice družin v krizi, vključno z njihovimi nerojenimi člani.

Svoje zgodbe ne razkrivam zato, ker bi bila nanjo ponosna. Nisem. Toda moje razmišljanje in odločitve niso zelo drugačne od razmišljanja in odločitev številnih ljudi, ki sem jih srečala. In dokler vsak od nas ne bo pustil ob strani svojih stremljenj glede tega, kako bi *sam želel*, da mislijo in se vedejo drugi, ali kako *domnevamo*, da drugi mislijo in se vedejo, ne bomo mogli razumeti tistih, od katerih se razlikujemo, in jih ne bomo mogli vključili v resnični dialog in odkrivanje resnice.

Po svojih najboljših močeh sem se trudila, da sem na vsakem delu tega svojega potovanja ostala zvesta svojemu razmišljanju in sklepanju – najsi je bilo še tako zgrešeno, sramotno ali politično nekorektno –, zato predvidevam, da se boste včasih spraševali enako, kot so vedno znova spraševali mene. *Ste bili res tako lahkoverni? Ste bili res tako nedosledni med svojimi vrednotami in dejanji? Ste bili res tako protislovni, tako naivni, tako neumni, tako …* Saj razumete. Moj odgovor: Da.

Vprašali so me tudi: *Ali sta vas in vaše sodelavce, ki so za pravico do izbire, res vodila sočutje in nežnost, iskrena želja pomagati ženskam in narediti svet boljši?* Spet da.

Pogosto ugotovim, da ljudem moji odgovori niso všeč.

To je razumljivo. Moja zgodba ni urejena in polikana in ne vsebuje enostavnih odgovorov. Kako radi očrnimo svoje nasprotnike – z obeh strani. Kako enostavno je domnevati, da imajo tisti na »naši« strani prav, da so modri in dobri; tisti na »njihovi« strani pa so zahrbtni, neumni in zavajajoči.

Pravico, dobroto in modrost sem našla na obeh straneh. In na obeh straneh sem naletela tudi na neumnost, zahrbtnost in zavajanje. Izkusila sem, kako se lahko dobri nameni sprevržejo v slabe odločitve, ne glede na stran.

Še danes imam prijatelje na obeh straneh te polarizirane razprave. Vsi hrepenimo po zgodbi, ki kaže, da je »naša« stran prava in dobra, »njihova« pa napačna in slaba, kajne? Vendar pričujem, da je dobro, prav in narobe na *obeh* straneh ograje. In kar je še bolj šokantno – z »drugo« stranjo imamo veliko več skupnega, kot si morda predstavljamo.

Vendar zaradi tega, kar sem ravnokar povedala, ne odložite te knjige. Prav zato jo preberite. Preberite jo, da boste razumeli presenetljive upe in motivacijo »druge« strani. Ljubljena sem bila na eni in drugi strani. Upam, da bo še na tisoče ljudi tako iskreno ljubljenih. Morda boste prav vi ljubili nekoga na drugi strani ograje.

Na kateri strani ograje torej ste? Ko pogledate skoznjo, na drugi strani najverjetneje vidite napačno razmišljanje in škodljivo vedenje. Dovolite, da vas nekaj vprašam: ste pripravljeni pogledati skozi ograjo in na drugi strani videti dobroto, sočutje, velikodušnost in požrtvovalnost?

Vam je pravkar postalo malo neprijetno? Če je tako, dobrodošli na mojem potovanju.

Posebna opomba

Imena in prepoznavne podrobnosti nekaterih oseb v tej knjigi so bili spremenjeni, vključno z vsemi prostovoljci in osebjem organizacije Načrtovano starševstvo. Pri opisovanju dogodkov v tej knjigi se nisem opirala le na svoj spomin, temveč tudi na osebno korespondenco in intervjuje z drugimi vpletenimi.

Ultrazvok

Cheryl je pomolila glavo skozi vrata moje pisarne. »Abby, v ordinaciji potrebujejo dodatno osebo. Si prosta?«

Presenečeno sem dvignila pogled od papirjev. »Seveda.«

Čeprav sem bila v organizaciji Načrtovano starševstvo zaposlena že osem let, me še nikoli niso poklicali v ordinacijo, da bi pomagala zdravstveni ekipi pri splavu, in zdelo se mi je nenavadno, zakaj me potrebujejo prav zdaj.

Pri splavih so asistirale medicinske sestre, in ne drugo osebje klinike. Kot direktorica te klinike v Bryanu v Teksasu sem lahko v skrajni sili vskočila na katerokoli delovno mesto, razen seveda zdravnikov ali medicinskih sester, ki so opravljali zdravstvene posege. Nekajkrat sem na prošnjo pacientke privolila, da ostanem z njo in jo med postopkom celo držim za roko, vendar samo, če sem kot svetovalka delala z njo med sprejemom in svetovanjem. Danes ni bil tak primer. Zakaj me torej potrebujejo?

Današnji gostujoči ginekolog za splave je bil na kliniki v Bryanu le dvakrat ali trikrat prej. Imel je zasebno ordinacijo za splave kakih 150 kilometrov stran. Ko sem se nekaj tednov prej pogovarjala z njim o tem delu, mi je pojasnil, da v svoji ordinaciji opravlja samo splave z usmerjanjem z ultrazvokom – postopek splava z najmanjšim tveganjem zapletov za žensko. Ker ta metoda zdravniku omogoča, da natančno vidi,

kaj se dogaja v maternici, je manj možnosti za predrtje maternične stene, kar je eno od tveganj pri splavu. To sem pri njem spoštovala. Čim več je mogoče storiti za varnost in zdravje žensk, tem bolje, sem menila. Toda razložila sem mu, da ta praksa ni v skladu s protokolom naše klinike. Razumel me je in rekel, da bo upošteval naše običajne postopke, vseeno pa sva se dogovorila, da bo lahko uporabil ultrazvok, če bo menil, da je to v določeni situaciji potrebno.

Kolikor sem vedela, v naši ustanovi še nikoli nismo opravili splava z ultrazvokom. Splave smo opravljali samo vsako drugo soboto in cilj, ki nam ga je določila naša podružnica Načrtovanega starševstva, je bil, da v teh dneh opravimo petindvajset do petintrideset posegov. To normo smo želeli doseči približno do 14. ure. Običajni postopek je trajal približno deset minut, ob uporabi ultrazvoka pa se je podaljšal za kakih pet minut, in če poskušaš opraviti do petintrideset splavov na dan, se te dodatne minute seštevajo.

Pred vrati ordinacije sem za trenutek oklevala. Nikoli mi ni bilo prijetno vstopiti v to sobo med postopkom splava – nikoli nisem pozdravljala tega, kar se je dogajalo za temi vrati. Ker pa smo morali biti vsi pripravljeni, da kadarkoli vskočimo in pomagamo opraviti delo, sem pritisnila na kljuko in vstopila.

Pacientka je že dobila sedative, bila je še vedno pri zavesti, a omotična in zdravnikova bleščeča luč je sijala nanjo. Bila je nameščena v položaju za poseg, instrumenti so bili lepo zloženi na pladnju ob zdravniku, medicinska sestra je nameščala ultrazvočni aparat poleg operacijske mize.

»Pri tej pacientki bom opravil ultrazvočno vodeni splav. Potrebujem vas, da držite ultrazvočno sondo,« je pojasnil zdravnik.

Ko sem v roke vzela ultrazvočno sondo in prilagajala nastavitve na aparatu, sem se prerekala sama s sabo: *Nočem biti tukaj. Nočem sodelovati pri splavu.* Ne, to je napačen odnos, sem si rekla – moram se pripraviti na to nalogo. Globoko sem vdihnila in se poskušala uglasiti s pomirjujočo glasbo, ki je nežno igrala v ozadju. *To je dobra učna izkušnja – še nikoli nisem videla splava s pomočjo ultrazvoka,* sem si govorila.

Mogoče mi bo pa to pomagalo, ko bom svetovala ženskam. Iz prve roke bom izvedela več o tem varnejšem postopku. Poleg tega pa bo v nekaj minutah itak vsega konec.

Nisem si mogla predstavljati, kako bo naslednjih deset minut pretreslo temelje mojih vrednot in spremenilo potek mojega življenja.

Že prej sem za stranke občasno opravljala diagnostične preglede z ultrazvokom. To je bila ena od storitev, ki smo jih ponujali za potrditev nosečnosti in oceno, kako daleč je. Poznavanje priprav za ultrazvočni pregled je ublažilo moje nelagodje, da sem v tej sobi. Pacientki sem na trebuh nanesla mazilo, nato sem premikala ultrazvočno sondo, dokler se ni na zaslonu prikazala njena maternica, in prilagodila položaj sonde, da sem ujela sliko ploda.

Pričakovala sem, da bom videla to, kar sem videla na preteklih ultrazvočnih pregledih.

Ponavadi sem, odvisno od tega, kako daleč je bila nosečnost in kako je bil plod obrnjen, najprej videla nogo, glavo ali delni posnetek trupa in sem morala malo premikati sondo, da sem dobila najboljšo možno sliko. Toda tokrat je bila slika popolna. Videla sem celoten, popoln profil otroka.

Prav kot Grace pri dvanajstih tednih, sem presenečeno pomislila in se spomnila, kako sem pred tremi leti prvič uzrla svojo hčerko, ki se je varno stiskala v moji maternici. Podoba, ki je bila zdaj pred menoj, je bila enaka, le da je bila jasnejša, ostrejša. Ta podrobnost me je presenetila. Jasno sem videla profil glave, obe roki, nogi in celo drobne prstke na rokah in nogah. Popolno.

In prav tako hitro je topel spomin na Grace zamenjal val tesnobe. *Kaj bom videla?* V želodcu me je stisnilo. *Nočem gledati tega, kar se bo zgodilo!*

Verjetno se to sliši čudno od strokovnjakinje, ki je dve leti vodila kliniko Načrtovanega starševstva, svetovala ženskam v krizi, delala urnike splavov, pregledovala mesečna proračunska poročila klinike, zaposlovala in usposabljala osebje. Toda čudno ali ne, preprosto dejstvo je, da me promoviranje splava nikoli ni zanimalo.

V Načrtovano starševstvo sem prišla osem let prej, ker sem verjela, da je namen te organizacije predvsem preprečevanje neželenih nosečnosti in s tem zmanjševanje števila splavov. To je bil zagotovo *moj* cilj. In verjela sem, da Načrtovano starševstvo rešuje življenja – življenja žensk, ki bi se brez storitev te organizacije zatekle h kakšnemu padarju v kaki zakotni ulici. Vse to mi je švigalo po glavi, ko sem previdno držala sondo na mestu.

»Trinajst tednov,« sem slišala reči medicinsko sestro, ki je opravila meritve, da bi določila starost ploda.

»Dobro,« je rekel zdravnik in me pogledal, »samo držite sondo na mestu med postopkom, da bom lahko videl, kaj delam.«

Ob hladnem zraku v ordinaciji me je začelo mraziti. Pogled sem imela še vedno prikovan na sliko tega popolnoma oblikovanega otroka, ko se je na video zaslonu pojavila nova slika. Kanila – kot slamica velik instrument, ki je bil pritrjen na konec sesalne cevi – je bila vstavljena v maternico in se je bližala otrokovemu boku. Na zaslonu je bila videti kot vsiljivec, ki ne spada tja. Narobe. Videti je bilo kratko malo narobe.

Srce mi je začelo hitreje utripati. Čas se je upočasnil. Nisem hotela gledati, a tudi nisem hotela nehati gledati. Nisem mogla *ne* gledati. Bil sem zgrožena, a hkrati osupnjena, kot opazovalec, ki upočasni vožnjo mimo grozljive prometne nesreče, ne želi videti razmesarjenega telesa, a vseeno gleda.

S pogledom sem ošinila pacientkin obraz; iz kotičkov oči so ji tekle solze. Videla sem, da jo boli. Medicinska sestra ji je z robčkom obrisala obraz.

»Samo dihajte,« jo je nežno poučila. »Dihajte.«

»Skoraj je konec,« sem zašepetala. Želela sem ostati osredotočena nanjo, toda oči so se mi vrnile k sliki na zaslonu.

Sprva se je zdelo, da se dojenček ne zaveda kanile. Nežno ga je dregnila v bok in za hip sem začutila olajšanje. *Seveda,* sem pomislila. *Plod ne čuti bolečine.* To sem pomirjujoče zagotavljala nešteto ženskam, saj so me tako učili v Načrtovanem starševstvu. *Plodovo tkivo ne čuti ničesar, ko ga odstranjujejo. Zberi se, Abby. To je preprost in hiter medicinski postopek.* Moja glava se je trudila nadzorovati moje odzive, vendar se

nisem mogla znebiti notranje zaskrbljenosti, ki je ob gledanju zaslona hitro preraščala v grozo.

Naslednji gib je bil nenaden sunek drobne nogice, ko je dojenček začel brcati, kot da bi se skušal odmakniti od vdirajočega vsiljivca. Ko se je kanila prisesala, se je začel truditi, da bi se obrnil in se ji izmaknil. Zdelo se mi je očitno, da plod čuti kanilo in da mu ta občutek ni všeč. Nato je do mene prišel zdravnikov glas in me pretresel.

»Prežarčite me, Scotty,« je lahkotno rekel medicinski sestri. Naročal ji je, naj vključi sesanje – pri splavu se sesanja ne vključi, dokler zdravnik ne meni, da je kanila na pravem mestu.

Nenadoma me je obšlo, da bi zakričala: »Nehajte!« Da bi žensko stresla in rekla: »Poglej, kaj se dogaja tvojemu otroku! Zbudi se! Hitro! Ustavi jih!«

A še ko me je spreletela misel na te besede, sem pogledala svojo roko, v kateri sem držala sondo. Jaz sem ena od »njih«, ki izvajajo to dejanje. Moje oči so se spet vrnile na zaslon. Zdravnik je že vrtel kanilo in zdaj sem videla, kako se drobno telo nasilno vrti skupaj z njo. Za kratek trenutek je bilo videti, da dojenčka nekaj ožema kot krpo za pomivanje tal, ga vrti in stiska. Potem pa se je telesce zmečkalo in pred mojimi očmi je začelo izginjati v kanilo. Zadnje, kar sem videla, je bila drobna, popolnoma oblikovana hrbtenica, ki jo je posrkalo v cevko, potem pa je vse izginilo. In maternica je bila prazna. Popolnoma prazna.

Otrpnila sem v zgroženi nejeveri. Ne da bi se zavedala, sem spustila sondo.

Zdrsnila je s pacientkinega trebuha in na njeno nogo. Čutila sem, kako mi srce razbija – tako močno, da mi je utripalo v vratu. Poskušala sem globoko vdihniti, vendar nisem mogla ne vdihniti ne izdihniti. Še vedno sem strmela v zaslon, čeprav je bil zdaj črn, ker sem izgubila sliko. Toda ničesar nisem dojemala. Bila sem preveč osupnjena in pretresena, da bi se premaknila. Zavedala sem se, da se zdravnik in medicinska sestra med delom bežno pogovarjata, vendar sta njuna glasova prihajala nekje iz daljave, kot šum v ozadju, ki ga je bilo težko slišati čez bučanje moje krvi v ušesih.

V mislih se mi je ponavljala podoba drobnega telesa, ki je bilo zdruznjeno, razkosano in izsesano, in z njo podoba Graceinega prvega ultrazvoka – kako je bila takrat približno enako velika. V spominu sem slišala enega od številnih prepirov, ki sem jih imela s svojim možem Dougom o splavu.

»Ko si bila noseča z Grace, to ni bil plod; bila je dojenček,« je rekel Doug. In zdaj me je udarilo kot strela z jasnega: *Prav je imel! Kar je bilo še pred trenutkom v maternici te ženske, je bilo živo. To ni bilo samo tkivo, samo celice. Človeški dojenček je bil – in boril se je za življenje! Boj, izgubljen v trenutku. To, kar sem dolga leta govorila ljudem, kar sem verjela, učila in zagovarjala, je laž.*

Nenadoma sem začutila, da me zdravnik in medicinska sestra gledata. To me je zbudilo iz misli. Opazila sem sondo, ki je ležala ženski na nogi, in jo s težavo vrnila na njeno mesto. Toda roke so se mi že tresle.

»Abby, ste v redu?« je vprašal zdravnik. Sestra je zaskrbljeno motrila moj obraz.

»Ja, v redu sem.« Še vedno nisem pravilno namestila sonde in zdaj me je zaskrbelo, ker zdravnik ni mogel videti notranjosti maternice. Z desno roko sem držala sondo, leva dlan pa je previdno počivala na toplem trebuhu tiste ženske. Pogledala sem na njen obraz – bil je moker od solz in spačen od bolečine. Sondo sem premikala, dokler nisem ponovno ujela podobe njene zdaj prazne maternice. Pogled mi je odtaval nazaj k svojim rokam. Gledala sem jih, kot da sploh niso moje.

Koliko škode so te roke naredile v minulih osmih letih? Koliko življenj je bilo odvzetih zaradi njih? Ne samo zaradi mojih rok, tudi zaradi mojih besed. Kaj, če bi bila poznala resnico, in kaj, če bi jo bila povedala vsem tistim ženskam?

Kaj, če?

Verjela sem laži! Tako dolgo sem slepo podpirala »linijo podjetja«. Zakaj? Zakaj nisem sama iskala resnice? Zakaj sem si zatiskala ušesa pred argumenti, ki sem jih slišala? O, ljubi Bog, kaj sem naredila?

Roko sem še vedno držala na pacientkinem trebuhu in spreletelo me je, da sem ji s to roko pravkar nekaj odvzela. Oropala sem jo. In roka me je začela *boleti* – začutila sem dejansko telesno bolečino. In prav tam, ko sem stala ob operacijski mizi, z roko na trebuhu jokajoče ženske, se je globoko v meni porodila ta misel: *Nikoli več! Nikoli več.*

Preklopila sem na avtopilota. Medtem ko je sestra umivala žensko, sem odmaknila ultrazvočni aparat, potem pa nežno predramila pacientko, ki je bila mlahava in omotična. Pomagala sem ji, da je sedla, jo prestavila v invalidski voziček in jo odpeljala v sobo za okrevanje. Pokrila sem jo z lahko odejo in ji jo poravnala. Tako kot toliko drugih pacientk, ki sem jih videla že prej, je še naprej jokala, očitno v čustvenih in telesnih bolečinah. Po najboljših močeh sem se potrudila, da bi ji bilo udobneje.

Deset minut, morda največ petnajst, je minilo, odkar me je Cheryl prosila, naj grem pomagat v ordinacijo. In v teh nekaj minutah se je vse spremenilo. Drastično. V mislih se mi je ves čas vrtela podoba tistega drobnega otročička, ki se je zvijal in boril. In pacientka. Tako krivo sem se počutila. Vzela sem ji nekaj dragocenega, pa tega sploh ni vedela.

Kako je prišlo do tega? Kako sem dopustila, da se je to zgodilo? V Načrtovano starševstvo sem vložila sebe, svoje srce, svojo kariero, ker mi je bilo mar za ženske v krizi. Zdaj pa sem se spopadala s svojo lastno krizo.

Ko se zdaj oziram nazaj na tisti poznoseptembrski dan leta 2009, se zavedam, kako moder je Bog, ker nam ne razkriva naše prihodnosti. Če bi takrat vedela, kakšen ognjeni vihar me čaka, morda ne bi imela poguma, da bi šla naprej. Ker pa tega nisem vedela, še nisem iskala poguma. Sem pa iskala razumevanje, kako sem se znašla v vsem tem – živela v laži, širila laž in prizadela prav tiste ženske, ki sem jim tako zelo želela pomagati.

In obupno sem morala vedeti, kaj naj storim zdaj.

To je moja zgodba.

Sejem prostovoljstva

V tretji letnik na Teksaški univerzi A&M sem vstopila tako kot po mojem večina študentov. Vedoč, da je za mano polovica poti do diplome, sem svojo pozornost preusmerila na to, kako in kje bom pustila svoj pečat v svetu.

Kot bruci se na fakulteto odpravljamo z velikimi upi, velikimi sanjami in nemalo naivnosti. Vsaj zame je to vsekakor veljalo. Odločamo se za glavno študijsko smer, hodimo na predavanja, pridobivamo znanja in veščine ter se ubadamo z nalogami, testi in skrbmi, kako se bomo vključili med tisoče študentov, za katere se zdi, da že spadajo v univerzitetno okolje. Svet gledamo s široko odprtimi očmi od čudenja, odprti za nove poti in željni sprememb.

Ko pride tretje leto študija, se imamo že za strokovnjake za študentsko življenje, toda veliko vprašanje, ki je pred nami, postaja iz dneva v dan večje: *Kako mi bo uspel preskok iz šole na poklicno pot?*

Zato ne preseneča, da so univerzitetni kampusi idealni kraji za novačenje za vse vrste organizacij, zlasti za nepridobitne, ki iščejo prostovoljce. Teksaška univerza A&M ni bila izjema. Vsak semester je v študentskem centru potekal sejem prostovoljskih priložnosti.

Smešno. Zdelo bi se, da bom zaradi velikega vprašanja, ki mi je viselo nad glavo, pozorna na plakate o prihajajočem